

EFESAS

¹ Wun Pol wun. Wunayi lavu nyingamba piliwuta ngwuk kat kwiga. God wandi maa Kraist jisasna njivwa aposelat tiga kwutigowun. Efesas walinja ngepmamba tiga Godna mbaapma nimba ngwuk kat kan pas piliwutaa kwigowun. Ngwuk Kraist Jisas kat maawupmba yelavika kwutaa yetiligangwuk. ² Nina nyaek Godno nino njambwi nyan Jisas Kraistno ngwuk kat awagapma kwunapmibik maa apma vat tingwangat wowun.

GOD NIN KAT APMA VAT YINDI

³ Kraistna mbaapma wuleinin maa God nin kat apma vat yindi. Nyinangwutna apma nda nin kat aywaa kwindi. Ngi kat tiga nina njambwi nyan Jisas Kraistna nyaek God ndi kat nima sivu kiga tigiyarin. ⁴ Tamba God kipma ana kwuka lindi. kwutapman tiga yelavitndi. Wundi nimba ngini Kraistna mbaapma wuleigiyandi waa yelavitndi. Wuleilaa kavle wak yilapman apma vat mina yiga yetinan kat God nin kat wandi. nin kat nima maawut yelavika ndi kat kwutaa Kraistna mbaapmamba taagagiyowun waa yelavika tindi. ⁵ Tamba God nin kat yelavitndi. Jisas Kraist ndi kat kwutaa kiyandi maa wuna nyanguat tigiyandi waa ndina maawupmba yelavika tindi. ⁶ God wandi maa ndina apma nyan nin kat kwunapmak ngaga yandi. God nin kat awagapma apma vat yindi. Ndi kat sivu kiganin.

⁷⁻⁸ Tak wan kavle vat nin kat ngilaa tindi. Kraist nin kat tiga kiyandi maa ngini ana wan nda ngilaa

ligandi. Nina kavle vat tamba silimbwindi. God nin kat nima vat awagapma apma vat yindi. God nin kat apma maawut yelavitaan nin kat yindi. ⁹ God ndina maawupmba yindeya vak kat yelavitaan tindi. Kraist kat wowun maa ndi kat yiga kwunak kiyandi waa yelavitaan tindi. Tak yelavitaannda vak pogwula tindi. Mbambala pogwulinda vak tamba nin kat visimogwindi. ¹⁰ God ndina yelavitaannda vak ngini yaiga njimbla God wandi maa kak kiyagandi. Wan vak kingiyandi. Kipmamba liga nda nyinangwupmba liga nda aywaa God ndi kat kwutaa kiyalaan yaa kitamba tindi, Kraist ndina njambwi nyanat tigiyandi. God wan vak kat maawupmba yelavitaanndi.

¹¹ Mbambala liga vak ngini yaiga vat kwo ana yaigandi. God maawupmba yelavitaan wandi maa yaigandi. God tamba nglei maawupmba yelavitaan wandi maa mbambala Kraistna mbaapma wuleilaa ndinogwionana kitamba yetiliganin. ¹² Nin Juda tak Kraistna nyaangit wutaa maawupmba yelavika kwutaa tinin. God nin kat apma vat yindi. Ndi apma nyana waa waliganin.

¹³ Ngwuk Juda ana ngwuk. Ngwutno ngini Kraistna apma nyaangit wutaa maawupmba yelavika ngwutno kwutaa lingwuk. Kwutaa lingwuk maa ngwutna kavle vat silimwindi. Silimbwilaa ngwuk wuna nimba ngwuk walaa ndina waagan ngwuk kat kwindi. Wuna waagan kwigiyowun waa tak wanda vapmba ngwuk kat kwindi. Ndina waagan nin kat kwindi, klalaa nin ndina nimba nin waa yelavika liganin. ¹⁴ God nin kat mbambala samat kwunatndi. Ngini wuna

nimba ngwuk ngwuk kat aywaa kwunakiywun waa God nin kat wandi. Nin kat kwinda waagan klalaa woseka ana wandi. Ngini aywaa nin kat kwunakiyandi waa yelavitiganin. God apma vat yindi. Ndi apma nyana waa waliganin.

POL NDI KAT TIĜA GOD KAT WAGALANDI

¹⁵ Njambwi nyan Jisas kat maawupmba yelavika kwuta lingwa vak wuno wukwun. Godna nimba kat nima maawupmba yelavika kwunatingwa vak wuno wukwun. ¹⁶ Wutaa ngwutna si waga God kat sivu kiligowun njimbla njimbla. God kat wagalaweya njimbla ngwuk kat apma vat yilinda vak kat yelavika tigowun. ¹⁷ Nina njambwi nyan Jisas Kraistna nyaek God ngwuk kat apma maawut kwindangat wagala tigowun. Ndinamba apma maawut klalaa apma vak yelavika Godna angwa vak viga ligiyangwuk. ¹⁸ Godna angwa vak kemba liga nda vla tigandi. Ndina angwa vak ngwulo vingwangat wagala tigowun. Ndina angwa vak vilaa ngini ngwuk kat yindeya apma vat mbambala vigiyangwuk. Mbambala wan vak klavak kawiga ligangwuk. Ngwuk kat yindeya apma vatna sakwat mbambala vigiyangwuk. ¹⁹⁻²⁰ Ndina angwa vak vilaa ndi kat kwutaa la nimba nin nin kat kwinda kwondu vigiyangwuk. Tagula ava liga kwondu. Nin kat kwinda kwondu tak Kraist kat kwindi maa kiyala liga laatndi. Laataa nyinangwut wokelaan ndina nyaek Godna yaagindan naangimba ndaa ligandi. ²¹ Ndaa liga njambwi nyan tiĝa nat nimba kat yiĝa ligandi. Nyinangwupmba liga njambwi liga nima nimba

kat viga ligandi. Kan kipmamba liga njambwi nimba ndina nima nyana. Ngini tigiyaa njambwi nimba ndina nima nyanat tigiyandi. ²² God wandi maa ndina njambwi nyanat tigandi. God wandi maa ndina mbaapma nimbanan njambwi nyanat tigandi. Nat nimba kat kwulatiga nyan ndina njambwi nyanat tigandi. Ngi kat tiga nat nimba kat ana vaak kiyandi ndina mbaapma nimba. ²³ Kraistna mbaapma nimba ndina mbangi vla ligandi. Ndī ndina nambu vla tigandi. Ndīnai kwiya kwondumba ndina mbaapma nimba njivwa kwutigandi. Nyinangwut kipmamba liga nda aywaa ndīnai kwiya kwondumba ndina njivwa kwutigandi.

2

KIYALAA LIGA LAAKNA NIIMBA VLA TIGANGWUK

¹ Tamba ngwuk Juda ana ngwuk aywaa God kat kai waa kavle savle yiga yetingwuk. Ngwuk kiya nimba vla yetingwuk. ² Ngwuk tamba njimbla kipmana kavle vak kwuka kavle vat yeta waagana njambwi nyana kwundimba yetingwuk. Mbambala wan kavle nyan God kat kai waliga nimbanan njambwi nyana. ³ God kat kai waliga nimba nin aywaa tamba yetinja vla yetinin. Nina kavle maawut yelavika nina mbangina kavle kwundi wuka yetinin. God kavle nimba kat sindeya vak vla nino nin kat wupma sigenda.

⁴ Nin kat ana sindi. Nin kat nimamba miwa yiga nima maawut yelavika tindi. ⁵ Nin tamb Godna kwundi wupmak kat kai wanin. Kiya nimba vla linin. God wandi maa Kraist nin kat kwunatndi maa apma vat tinin Kraist kiyalaa laatnda vla

kiyaga laakna ndina nimba vla tiganin. God nin kat awagapma kwo kwundatndi. Nimamba wengaklalaa tiga ana kwunatndi. ⁶ Kraist Jisasna mbaapma wuleinin maa God nin kat wandi. Wuna nyannyinangwut wokelaa nat nimba kat viga linda vla ngwulo ndinogwinana viga tigiyangwuk waa wandi God. ⁷ Nin kat manda kat wupma wandi. Nin kat nima maawut yelavika Jisas Kraist kat ay wandi. Jisas Kraist yalaanin kat kwunaka kalilinda vak vilaa nat nimba waigandi. God ndi kat awagapma apma vat yindi waa njimbla njimbla waigandi. ⁸ God kat yelavika kwutaa linin maa nin kat God kwo kwunatndi. Nin nina maawupmba avla ana kwunatnin. Godna maawupmba nin kat two kwunatndi. ⁹ Nin nima njivwa kwuka nin avla ana kwunatnin. Ngi kat tiga kita nyan wun nima njivwa kwuka avla kwunakwun. Apma nyan wun waa ana waigqandi. God ndi nin kat kwo kwunatndi. ¹⁰ Tamba God nin kat yelavitgndi. Wundi nimba Kraist Jisasna mbaapma wuleilaa apma njivwa kwukiyandi waa God yelavitaan snn kat kwutndi.

KRAIST MBAAPMA VILLIK KWUTAA KITA SIMBA TIGIYAMBIK WAA WANDI

¹¹ Ngwuk Juda ana ngwuk. Juda ndina mbangi pitigandi. Ngwuk kat vilaa waligandi. Mbangi pitapman tiga nimba ndi waa waligandi. Tamba yiga yetingwa vak kat yelavik ngwula. ¹² Tamba Kraistna nyaangit ana wuka tingwuk. Tamba Godna nimba vla ana tingwuk. Ngwuk nimungi vla tingwuk. God Juda kat kwinda vak ngwuk ana klalingwuk. Ndi kat mbuta nyaangit ana wuka lingwuk. Ngwuk Godna nyaangit

wutapman tiga kwo yetingwuk. God nin kat ngini apma vat yigiyandi waa ana yelavika yetingwuk. ¹³ Mbambala sivla ngepma tiga nimba vla ana tigangwuk. Kraist ngwuk kat tiga kiyalaa ngwuk kat kwutaa ndina mbaapmamba taagandi. Mbambala ndinogwinana kitamba yetiga Judogwinala kita ngepma nimba vla tigangwuk. ¹⁴ Tamba Judagwi Juda ana ndi nat nimbo awat sowat ndi kai walindi. Ksi walinja vak ndina nindimba kilinja tivwi vla lindi. Ndi Kraist ndi kat tiga kiyandi maa kai walinja vat ngilindi. Tivwi ndanda vla ngilindi. ¹⁵ Judana njambia tiga nyaangik kat Kraist kai waakalitndi. Juda walinja nimbo nat nimbo ndi kat Kraist kwutaa ndina kita mbaapmamba taagandi. Taagandi maa awat sowat kai walinja vak ngilindi. ¹⁶ Kraist ndi kat tiga kiwai krosmba kiyandi maa mbapma vililik nimba awat sowat kai walinja vak ngilindi. Ndi kat tiga kiyalaa ndi kat kwutaa kita mbaapmamba taagalaa God waa nyaangit wutnjangat ndi kat kalindi. ¹⁷ Tamba ngwuk Juda ana ngwuk. Godna ngwaymba ana tingwuk. Sivlamba tingwuk. Juda ndi Godna ngwaymba tindi. Ngwuk mbaapma vililik nimba ngwuk aywaa Kraist yalaa ngwuk kat wan apma nyaangit yaa mbutindi. Mbutndi maa wutaa ngwuk awat sowat kai walingwa vak ngilindi. ¹⁸ Mbambala Judo nat nimbo nin aywaa Kraist nin kat kwunatndi. Kwunatndi maa nin Godna waagan klanin. Ndina waagan klala God tiga kava yalaa kitamba ngambugiyani. ¹⁹ Ngwuk Juda ana ngwuk. Mbambala Judana nimbingi vla ana tigangwuk. Sivla ngepmamba ligi nimba vla ana tigangwuk. Ngwutno Judo Godna

mbaapma nimba kitamba tigambaapma nimba vla tigangwuk. Ngwuk Godna nyangu ngwuk. ²⁰ Godna mbaapma ngay vla ligandi. Kraist Jisas ngayna kwaalik vla tigandi. Ndi aposel profet ndi waswak vla ligandi. Ngwuk mbaw vla ligangwuk. ²¹ Kraist ngay nginja kivu vla tigandi. Ndi ngay kwutaa lindi maa ngay ana kavle yigiyandi. Kavle yilapman tiga God yetigiya ngay vla tigiyandi. ²² Ngwutno Kraistna mbaapmamba wuleilaa kan ngayna mbaw vla tigiyangwuk. Nat nima sakwat mbaw vla tiga nimbonana tigiyangwuk. Kan ngay Godna waagan yetiga ngaya.

3

¹ Wun Pol wun. Kraist Jisana njivwa kwutiwun maa wunkat kwutaa kalabusmba taagndi. Nat njivwa kwagalalaa ndina njivwa mina kwutigowun. Ngwuk Juda ana ngwuk. Nat nimba ngwuk. Judo Juda ana ndi nat nimbo ndi kat God kwutaa ndina kita mbaapmamba taaganda vak vilaa ngwuk kat tiga God kat wagala ligowun. ² Ngwuk kat kwunakweya njivwa wan njivwa God wun kat awagapma kwindi. Kwinda njivwana nyaangit tamba wuka tigangwuk. ³ God nima sakwat ngepma ngepmamba liga nimba kat kwunatndeya vak tak pogwulaa tindi. God wun kat wan vak tamba pogwulaa tindi. God wun kat wan vak tamba visimogwindi. Wa visimogwinda vak samat tamba lavu nyingamba piliwutaa ngwuk kat kwigowun. ⁴ Ngwuk kat kwiwa nyaangit vingweyan Kraist wun kat simogwinda vat ngwuk vigiyangwuk. ⁵ Tamba la nimba God pogwula linda nyaangit ndi ana

wuka lindi. Mbambala Godna njivwa kwutiga aposelogwi profetno ndi wuka ligandi. Godna waagan ndi kat visimogwindi. ⁶Tak pogwula tinda nyaangit kingiyandi. Tamba God Juda kat mina apma vat yilindi. Mbambala ninyangu aywaa wan apma nyaangit wutaa Godna mbaapmamba wuleigiyandi. Tamba Juda klanja vla klaigandi Godnanamba. God wandi maa Kraist Jisas ndinyangu aywaa ndi kat kwunapmak ngaga yandi. Juda kat mina ana yandi. Wan nyaangit tak pogwula tindi.

⁷ Wan apma nyaangit yiga mbukweya kwondu God wun kat kwindi. Apma nyanat tiwa vak vilaa ana kwindi. Kwo kwindi. ⁸ Wun Godna nimba njaminbi nyan ana wun. Wun mat nyan wun waa yelavikwun. Nat nimba kat yiga Kraist yigiya nima apma vatna nyaangit Juda ana ndi nat nimba kat mbukweya njivwa God wun kat kwo kwindi. Wan njivwa manda kat wun kat kwo kwindi. Ana viga tigowun. Apma nyan ana wun. Kwinda vak apma vatna. Wan njivwa kwupmat woviyaguga tigowun. Apma njivwa. ⁹Tak powula tinda nyaangit ndinyangu kat aywaa yiga mbupmbambin waa God wun kat wandi. Tak pogwula tinda nyaangit kak kiyandeya vat ndi kat ambuk waa God wun kat wandi. Tamba kan kipma God kwutndi, tamba wan nyaangit pogwula tindi. ¹⁰Mbambala wan nyaangit tamba kak kiyandi. Nima sakwat nimba wan nyaangit wutaa Kraistna mbaapmamba wuleindi. Wuleinja vak vilaa nyinangwupmba tiga njambwi nimbagwi enselo waigandi. God apma nambo tiga yinda vak vla ndino wupma wuleindi. God yelavika tinda

vak sakwat vatna. Apma vatna waa waigandi. **11** God n̄in kat wupma ana kwo yindi. Tamba ndina maawupmba yelavika linda vapma yindi. God ndinai yelavikna vapmba wandi maa n̄ina njambwi nyan Kraist Jisas n̄in kat kwunapmak ngaga yandi. **12** Kraist kat maawupmba yelavitaan ndina mbaapma wuleilaa tiganin. Tiga liga God kat ana vaak kiyanin. Nd̄i kat yalaan ngambugiyanin. **13** Kita nda ngwuk kat mbuka tigowun. Ngwuk kat kwunapmak njivwa kwuka kaliliwun maa wun kat siga viyaligandi. Wun kat viyalinja vak kat ngwuk ke yelavikngwa. Ngwuk kat kwunatuwa njivwa njgwulo ngwuk kat kwunakiyandi. Ngi kat tiga solat asi ngwula.

KRAIST N̄IN KAT YELAVIKA LINDA VAK VINJANGAT WANDI POL

14 N̄ina nyaek God wan njivwa wun kat kwindi maa kwali kwali silaa ndi kat sivu lligowun. **15** God n̄ina nyaekna. Kipmo nyinangwutno mbaapma mbaapma tiga nimbana nyaekna. **16** Godnana apma vat n̄ima sakwat tigandi. God wandi maa ndina waagan ngwuk kat kwondu kwindangat wowun. Kwindi maa klalaa njwula maawut tagula maawut tigiyandi. **17** Kraist kat ngwula maawupmba yelavikngwangat wowun. Kraist ngwuk kat n̄ima maawut yelavika tinda vak kat yelavikngweyan ngwut n̄ima njingwut tiga mi vla tigiyangwuk. Ana kavle yigliyangwuk. **18** Ngwutno Godna mbaapmamba liga aywaa tiga nimbo Kraist nin kat n̄ima maawut yelavika tinda vak ngwulo vingwangat wowun. Samat vingwangat ana wowun. Aywaa

vingwangat wowun. ¹⁹ Kan kipmamba liga wan vak aywaa ana viga tigiyangwuk. Nyinangwut wokengweyan aywaa viga tigiyangwuk. Godnana vak ngwutna maawupmba nima sakwat tindangat wowun.

²⁰ God kat wagalaneya vak kat kwulaka apma vat yiligandi nin kat. ndinamba klavat yelavitneya vak kat kwulaka apma vat yiligandi nin kat. Nin kat ndina kwondu kwindi maa apma vat tiganin. ²¹ God ndina mbaapma nimba kat apma vat yindi. Apma vat yinda vak vilaa nat nimba waigandi. God apma nyana waa waigandi. God wandi maa Kraist Jisas apma njivwa kwutnda vak vilaa waiganin. God apma nyanat tinda vat njimbla njimbla tigiyandi. Ana ndi ngiligiyanidi waa waiganin.

4

NIN KRAISTNA MBANGI VLA TIGANIN

¹ Wun njambwi nyana njivwa kwutiwun maa vilaa wun kat kwutaa kalabusmba taagandi, tigowun. God ngwuk kat ndina mbaapmba taaganda njimbla ngwuk kat wupma yeti ngwula waa wanda nyaangipmba yeti ngwula. Ke kwagalaga. ² Wun njambwi nyan wun waa ke wangwa. Nat nimba kat nimamba kwondu wogwuga ke tingwa. Nat nimba kat kawiga ali ngwula. Nat nimba kat nima maawut yelavikngweyan ndi kat kwkunak ngwula. Kwunatingwa vak vilaa nin kat nima maawut yelavika tigandi waa waigandi. ³ Godna waagan kita vat yetingwangat ngwuk kat waligandi. Wan walinda vak ke kwagalangwa. Ngwuk kat kwinda

apma maawut ngwuk kat kita mbaapmamba
nginja yaaw vla tigandi. ⁴ Godna mbaapma
kita mbaapmat. Godna waagan kita mina
tigandi. God nin kat yagwa walaa ngini nin kat
kwunatndeya vak kat kawiga liganin. Kawiga
tina vat kita vakna. ⁵ Niña njambwi nyan kita
nyana. Maawupmba yelavika kwutaa lina nyan
kita nyana. Ngu yagulaa ndina mbaapma wuleina
vat kita vatna. ⁶ God ndi kita tigandi. Ndinyangu
aywaa ndina nyaekna. Ndinyangu aywaa ndina
njambwi nyana. Niño aywaa ndina kwundi
wuka yetiliganin. Niño aywaa niña maawupmba
yetiligandi God.

⁷ Kraist nin kat kita nyan kita nyan kwutneya
njivwana kwondu nin kat kwindi. ⁸ Tamba la
nimba God waa nyaangit lavu ningamba kupma
piliwutndi.

Yiga nima sakwat nimba kat kandi kwutaa
kaliga
nyinangwut wokela ndina nimba kat nima
wenga
kwindi

waa tamba piliwutndi. ⁹ Nyinangwut wokendi
waa manda kat piliwutndi. Anda kaamba tiiga
wokendi. Tak ndaindi. kipma pulat ndailaa
wokendi. ¹⁰ Kipma pulat ndailaa nyinangwut-
nat wokendi. Wokelaa kava kava aywaa wun
viga ligowun wandi. ¹¹ “Ndi kat nima wenga
kwindi” waa tamba lavu ningamba piliwutndi.
Ndi kat kwutnjeya njivwana kwondu kwindi. Nat
nimba kat aposelna njivwa kwindi. Nat nimba kat
ngwuk kava kava yiga wuna nyaangit mbuka

evanselisna njivwa akwuk ngwula waa wandi. Nat nimba kat ngwuk wuna mbaapma nimba kat viga liga pastona njivwa akwuk ngwula wan wandi. Nat nimba kat tisana njivwa kwindi. ¹² Nat nimba Godna njivwa apma vat kwutnjangat ndi kat mandip mandip njivwa kwindi. Wan njivwa kwuka Kraistna mbaapma nimba awat sowat ndino kwunak kiyandi. ¹³⁻¹⁴ Kwunatndi maa kita vak yelavika Godna nyana angwa vak yelavika viga ligiyanin. Ndina nagwa vak vilaa mat nyangu vla ana tigiyinan. Nino nima nyangu vla ligiyanin. Kraist tinda vla tigiyinan. Kraist tinda vla tiga woseka waiga nimbanan kwundi ana wuka tigiyinan. Nat nimbanan maawut kavle yi-vak kat ngambunjeyan ana wuk kiyinan. tagula maawutno tigiyinan. Mwuk pali viyandi, yi ya liga vaala vla nina maawut ana wupma tigiyandi. ¹⁵ Wan kavle vat ana yigiyinan. Nin nat nimba kat ana woseka waiganin. Ndi kat nima maawut yelavika apma nyaangipmba ngambu kiyinan. Yetineya vak aywaa Kraist yeta vla yetigiyinan. Ndi nina njambwi nyana. ¹⁶ Nin katkwinda mandip mandip njivwa kwuka ndina mbangina nda vla ligiyanin. ndinai yelavik vapmba mandip mandip njivwa kwutiganin. Kiita nyana mbangina nda kavle yindi, ndina mbangina nat nda kwunakiyandi. Nino wupma tiganin. Mandip mandip njivwa kwuka awat sowat kwunatiganin.

MANDIP VAPMBA YETI NGWULA

¹⁷ Njambwi nyan waa vak ngwuk kat wowun. Awuk ngwula. Godna nyaangit wutapman nimba yetinja vla ke yetingwa. Ndi kavle savle maawut

yelavika yetigandi. ¹⁸ Ndina maawut kulun wala tiga nda vla tigandi. God kwiya apma maawut ana klalindi. Ndi klavak kat kai waa kavle savle yelavika tigandi. ¹⁹ Ndina mbangi wup ana yiligandi. Apma vat kwagalalaa kavle vat mina yiga yetigandi. Mandip mandip kavle vak yiga yetigandi.

²⁰ Yiga yetinja vak Kraistnanamba wukngwa nyaangit kapma nyaangitna. ²¹ Kraistna nyaangit tamba wuka yetigangwuk. Wutaa ndina mbaapma wuleingwuk maa nat nimba Jisasna angwa vak ngwuk kat visimogwindi. ²² Ngwutna tamba maawut kwagala ngwula. Tamba wungi kavle maawupmba yetingwuk. Kwagala ngwula. Tamba yiga yetingwa kavle vat ngwula maawuk kat kavle yilindi. ²³ Mbambala kupi maawupmba yelavika yeti ngwula. ²⁴ Kan wawa kupi maawut Godnana maawut tiga vla tigandi. Kan kupi maawupmba yelavikngweyan apma njivwa mina kwuka apma vat yelavika yetigiyangwuk.

²⁵ Tamba woseka waa yetingwa vak kwagala ngwula. Ngwuk kita mbaapma nimba ngwuk. Ngwuk awat sowat ke woseka wangwa. ²⁶ Nat nyan kat njikngweyan wan njikngweya vat ke wata linda. Tiga yiga ngan ndandeyan kavle vat yigiyangwuk. Kwiyatapman kwagala ngwula. Kavle vatna. ²⁷ Seten kat njika wangwuk, yigandi. Njika walapman yingweyan ngwula maawuk kat kavle yigiyandi. ²⁸ Tamba lamba nat nimbara nda sikwutiga nimba wan vak kwagala ngwula. Wan vak kwagalalaa njivwa kwutaa wenga klalaa sanya lapman nimba kat agwi ngwula. ²⁹ Nat nyan kat ke simbwiga wangwa.

Ndi kat kwunakngweya vat mina ngambu ngwula. Wupma ngamburgweyan wutqa nimba apma maawut yelavika apma vat yetigiyandi. Ndi kat kwunakiyangwuk. ³⁰Kita kavle nda ke ngamburgwa. Godna waagana maawut ngwuk kat mbaak kavle yilandı. Godna waagana maawut ngwuk kat mbaak kavle yilandı. Ndi Godna waagan ngwuk kat apma maawut kwiligandi. Kwinda maawupmba yelavitigangwuk. Ngini God nin kat apma vat aywaa kwunak kiyandi waa yelavitigangwuk. ³¹Kavle nimba ndi waa ngwula maawupmba ke yelavikngwa. Ngwula mbangi waiga vak ke wukngwa. Nat nimba kat ke woku walea tingwa. Nat nimba kat ke kai wangwa. ³²Wan kavle vat kwagalalaa nat nimba kat nima maawut yelavika apma vat ndi kat ay ngwula. God kat kavle vat yingwa vak tamba kwagalandi. Kraist silimbwindi maa kwagalandi. Ana ngini yelavika tigandi wan vak. Ngwuk kat nat nimba kavle vat yinja vak ngwutno kwagala ngwula. Ngini ke yelavika tingwa.

5

APMA VAT YIGA YETI NGWULA

¹ Ngwuk Godna nimba ngwuk. Ngwuk kat woviyaguga tigandi. Ngi kat tiga yetinda vla yeti ngwula. ²Kraist nima maawut yelavika tiga nin kat tiga kiyandi. Kiyanda vat tamba la Juda God kat kwunapmak kwinja nda vla tigandi. Tamba Juda God kat kwinja ndana njangu wutaa liga wandi. Apma vatna wun kat yingwa waa God wandi. Kraist nin kat nima maawut yelavika tinda

vla nino nat nimba kat wupma nima maawut yelavika tigiyandin.

3 Sik yambisik yiga kavle vat yiga nat nimba nda klavat walinja vak ke yingw **4** Kavle kwundi, nat nimba kat kwusisiligan ngambulinja kwundi, njika walinja kwundi ngwuk ke wangwa. God kat mina apma kwundi ngambuga ndi kat sivu kiga ali ngwula. **5** Kita nda vingwangat wowun. Sik yambisik yiliga nimba kavle vat yiliga nimba, nat nyana nda klavat waliga nimba Godno Kraist iga liga kava ana wuleigiyandi. Ndi kita nyan nat nimba nda klavat yelavika tindayan kavle waagan kwunatigiya nyan vla tigiyandi.

6 Wan kavle vat yingweyan God ngwuk kat ana sigiyandi waa waliga nimba nyaangit ke wukngwa. Ngwuk kat woseka waligandi. Ndina nyaangit wupmak kat kai waliga nimba ndina nyingi maawupmba tiga ndi kat sigiyandi. **7** Kindi nimba kavle nyaangit woseka waa yetiga nimba ndi. Ndinogwinana ke yetingwa. **8** Ngwuk tamba kulun wala la kava ta nimba vla tingwuk. Mbambala tamba njambwi nyana nimba tigangwuk. Ngwuk kemba liga kava tiga nimba vla tigangwuk. Kembaga liga kava tiga nimba apma vapmba yetigandi. Ngwulo wupma apma vat yeti ngwula. **9** Kemba kavamba tiga vla apma vat yetiga nimba ndi kavle vat kwagalalaa apma vat mina yetiga woseka ana waligandi. **10** Njambwi nyan woviyaguga tinda vak kat kwaka ali ngwula. **11** Kulun wala liga kavamba tiga kavle vat yetiga nimbanala ke lingwa. Yilinja kavle vat kwo vatna. Ndi kat wan apma vat visimogwi

ngwula. ¹² Pogwuga yilinja kavle vat kat wun ana mbuk kiyowun. Mbupmak kat wuna mbangi wup yigandi. ¹³ Pogwula kavle vapmba yetiga nimba apma vat yiga yetineya vak kat vilaa yelavikiyandi. Nin kavle vat yiga yetiliganin waa yelavikiyandi. ¹⁴ Nin kavle vak yiga yetiliganin waa yelavitaa kavle vak kwagalalaa apma vak yetigiyandi. Tamba la nyan lavu nyingamba ndino wupma piliwutndi.

Sindukwaliga nyan laap mila. Kiya nyano laap mila. Laapmin maa Kraist yalaa apma vat min kat simogwi kiyandi.
waa tamba piliwutndi.

¹⁵ Ngwuk simblan ke yetingwa. Apma maawut yelavika yeti ngwula. Maawut yelavitapman yetiga nimba vla ke yetingwa. ¹⁶ Kan mbambala tina njimbla nima sakwat kavle vat tigandi. Ngi kat tiga nima njivwa kwuka apma vapmba yeti ngwula. Ke kwo yetingwa. ¹⁷ Ngwuk simblan ke yetingwa. Njambwi nyan woviyaguga tinda vak vilaa wungi vapmba yeti ngwula.

¹⁸ Nima ngu nima sakwat ke kingwa. Nima sakwat kingweyan tungwengwan yiga kavle yigiyangwuk. Godna waagan ngwukkat nimamba wuleiga ngwula mbangi tavindeyan wovuna. Apma vatna. ¹⁹ Godna si katsovat vi mbangu veiga Godna nyaangit tiga mbangu kwundi nglasi kwundi, wama kwundi awat sowat waga ali ngwula. Wan apma vatna. God kat ndi kat wama kwundi nglasi kwundi ndi kat katsovat ngambu ngwula. ²⁰ Nina nyaek God nin kat yinda nda kat yelavitaa ndi kat sivu agi ngwula. Nina

njambwi nyan Jisas Kraistna si waga ndi kat sivu agi ngwula.

NDUTAAGWANA NYANGIT

²¹ Kraist nina njambwi nyana. Nin mat nyangu vla ligain walaa nat nimbanayaangit awuk ngwula. ²² Njambwi nyana kwundi wutina vak vla ngwut taagwa ngwutno ngwula lana kwundi awuk ngwula. ²³ Kraist ndina mbaapma nimbanayaangit tinda vla ndino wupma ndu ndina taagwana njambwi nyanaat tigandi. Kraist ndina mbaapma nimba kat kwunatndi maa ndina mbangi vla tigandi. ²⁴ Nin Kraistna mbaapma nimba ndina kwundi wutina vla ngwulo taagwa wupma ngwula lana kwundi awuk ngwula.

²⁵ Kraist ndina mbaapma nimba kat nima maawut yelavika tiga ndi kat tiga kiyandi. Ndi kat nima maawut yelavika tinda vla ngwukndungwutna taagwakat wupma yelavika ali ngwula. ²⁶ Ndi Kraist ndina mbaapma nimba kat tiga kiyandi maa ndina nyaangit wutaa ngu yagundi. Ngu yagundi, ndina kavle vak ngilindi. Ngilindi maa Kraist ndi kat kwutaa wenga nda vla God kat kwindi. ²⁷ Kraist ndina mbaapma nimba kwunataa ndu taagwa kat klanja vla Kraist wupma ndi kat klandi. Ndi kat Kraist kwunatndi maa ndi apma vat mina tigandi. Ndi yigin taagwa vla tigandi. Mbangi kisi tapman nglambi tapman tiga nyangu vla tigandi. Apma vat mina tigandi. ²⁸ Ngwut ndu avla ngwula mbangi kwunakngweya vak vla ngwutna taagwana mbangi wupma kwunak ngwula. Ngwut kita mbangi nda vla tigangwuk. ²⁹ Nat nyan ana

ndina mbangi avla kavle yiligandi. Ndina mbangi kwunaka kiginda kwiligandi. Kraist wupma ndina mbaapma nimba kat kwunatigandi. ³⁰ Ndi ndina mbaapma nimba nin. ³¹ Ndi tamba la nyan God waa nyaangit wutaa ndi lavu nyingamba tamba piliwutndi.

God wandi maa kita nyan ndina nyaek nyime kwagalalaa ndina taagwonana yetigiyandi.

Mbik

ngini kita nda vla tigiyambik

waa tamba lavu nyingamba piliwutndi. ³² Wan piliwuta nyaangitna angwa vak ngiliga. Kraist ndina mbapma nimba kitamba yetinja vak kat yelavita lavu nyingamba piliwutndi. ³³ Wan piliwuta nyaangitna angwa vat nat kita ligandi. Ndu taagwakat nima maawut yelavika lavu nyingamba piliwutndi.

6

¹ Mat nyangu ngwutna nyaek nyimena nyaangit awuk ngwula. Njambwi nyan wupma yingwngat ngwuk kat wandi. Ndina nyaangit wukngweyan apma vatna. ² God tambakwiya njambyana kita njambiya kwupma lavu nyingamba piliwutndi.

Nyaek nyimena nyaangit kwuka ndi kat kwunak ngwula waa lavu nyingamba piliwutndi. Nat njambiya kwo piliwutndi. Kan njambiya apma nyaangitno kitamba piliwutndi.

³ Nyaek nyimena kwundi wuka tingweyan apma vat tiga ka kipmamba nima njimbla tigyaangwuk. Waa piliwutndi.

⁴ Nyaek nyime ngwutna nyangu kat nima vat kwo ke yingwa. Nima vat kwo yingweyan ngwuk kat awat walea tigiyandi. Njambwi nyan waa nyaangipmba ndi kat kwunak ngwula.

⁵ Njivwa kwuta nimba ngwutna viga la nimbanayaangit awuk ngwula. Ndi kat kai waa ke wangwa. Maawut vililik vililik yelavika njivwa ke kwukngwa. Kraistna njivwa kwukngwqa vla ndina njivwa agwuk ngwula. ⁶ Njivwa viga liganyan ngwuk kat viga la njimbla mina ke wanda njivwa kwukngwa. Njwimbla njimbla wanda njivwa agwuk ngwula. Ngwuk kat vilapman yinda njimbla nimbuun wanda njivwa agwuk ngwula. Nimamba ngwutna njivwa kwukngwangat God ngwuk kat wandi. Kraistna njivwa kwuta nimba vla tigangwuk. ⁷ Kwutengwa njivwa kat ke njika waga. Ngwuk kwo solat siga njivwa kwuka tigiyangwuk. Njambwi nyan Polna njivwa kwutigowun waa yelavitaan nat nyana njivwa ndino agwuk ngwula. ⁸ Sanya klavat njivwa kwutiga nimbo apma vat njivwa kwutnjeyan God ndi kat apma wenga kwigiyandi.

⁹ Ngwuk njivwa viga lignimba ngwutna njivwa kwutiga nimba kat apma vat ay ngwula. Ngwuk kat apma vat yinja vla ndi kat wupma apma vat ay ngwula. nimaba ndi kat wupma apma vat ay ngwula. Nimaba ndi kat mugu njaw viya ke waa. Yigamba ndi kat wangwuk vaatapman tiga njivwa kwukandi. Kita vak kat yelavik ngwula. Ngwutno ngwutna njivwa kwuta nimbo ngwut aywaa ngwutna njambwi nyan God kita ligandi nyinangwupmba. Njambwi nyanat tina vat vilaa nin kat ana yiligandi. God nin kat aywaa kita vat

mina yiligandi. ¹⁰ Nginina nyaangitna piliwupmat yuwa. njambwi nyanonana yetiga ndinai kwiya ava agla ngwula. ¹¹ God kwiya kao nimba kwusoa waavwi ngwutno kwuso ngwula. kwusolaa Seten ngwuk kat kavle vat yindeya vak kat kwulak kiyangwuk. Ngwuk kat ana sigiyandi. ¹² Nat nimba kat kao yiliga nimba vla ana tiganin. Nin nyinangwupmba liga kavle nimba kat kao yiga liganin. Nin kavle waagan kavle wundumbu kavle wunjumbu kat kao yiga tiganin. Wundi kavle nda Setena kwundi wuka ndina njivwa kwutigandi. ¹³ God kwiya kao nimba kwuso waavwi mbambala ngwuk kwuso ngwula. Wan waavwi kwusongweyan kao yiga tiga nimba ngwuk kat ana siga viyaigandi.

¹⁴ Kao yavat yigandi. Viga ali ngwula. God waa apma nyaangit yipmamba sikngwa let vla tigiyandi. God apma vat yiga yetinda vak mawlava kapmongwa siot kapa vla tigiyandi. ¹⁵ Nat nimba kat wan apma nyaangit mbutnja vak kwusolaa lingwa su vla tigandi. ¹⁶ God kat yelavika kwutaa linja vak ngwula waagit vla tigiyandi. Kan waagit kwukngweyan Seten ngwuk kat yaagigiya ya vitiga vi ngwuk kat ana sigiyandi. ¹⁷ God nin kat kwunatnda vak kumbula lingwa kapa hat vla ligiyandi. Godna waagan Godna nyaangit ngwuk kat mbutiga vak waleavat kwutaa yingwa yak vla tigiyandi. Wan walea nda Godnanamba klalaa kavle vak kat waleagiyangwuk. ¹⁸ Ngwuk kwo kavle vak kat ana kao yigiyangwuk. God kat wagalangwuk, ngwuk kat kwondu kwindi maa mina kao yigiyangwuk. Godna waagan God kat wagala

ngwula waa wandi maa ngwuk wagala ngwula. Godna nimba kat tiga God kat wagala ngwula. Kavle vak kat kao yilingwa vak ke kwagalangwa. Kao yivak kat ngwula mbangi ke kilip mbangi yinda. ¹⁹ Wuno wun kat tiga God kat wagala ngwula. Mbukweya njimbla mbukweya nyaangit wun kat simogwimbandi walaa wunkat wagala ngwula. Tamba pogwula yetinda apma nyaangit mbambala kapmba mbukwangat wagala ngwula. ²⁰ Wuna njivwa kingiyan. Wun kapmba wan apma nyaangit yi ya mbutigowun. mbambala ana yi ya yetiligowun. Kalabusmba yetiligowun. Wan apma nyaangit nima kwundimba kapmba ngambuweyan wovuna. Apma vatna. Wupma mbukwangat wagala ngwula. ²¹ Wowun maa kita nyan yetuwa vilaa ngwuk kat yiga mbuk kiyandi. Ndina si Tikikas. Ndi nina kita mbaapma nyana. Ndi apma nyana waa waliganin. ²² Yetilina vat ngwuk kat yiga mbutndangat wowun. Wowun maa yigiyandi. Ngwutna ngepma yalaa ngwutna maawut kwunak kiyandi.

²³ Nina nyaek God nina njambwi nyan Jisas Kraistno ngwuk kat apma maawut kwimbangat wowun. God kat yelavika liga nina mbaapma nimba kat nima maawut yelavika lingwa vat ngwuk kat kwimbangat wowun. ²⁴ Nina njambwi nyan Jisas Kraist kat njimbla njimbla woviyaguga tiga nimba God awagapma kwilinda apma nda klambandi walaa wowun. a kat klanja vla Kraist wupma ndi kat klandi. Ndi kat Kraist kwunatndi maa ndi apma vat mina tigandi

GOD WAA NYAAGI
The New Testament in the Iatmul Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Iatmul long Niugini

Copyright © 1975 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Ngepma Kwundi (Iatmul)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-12-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

b9b92e46-2e7b-584e-a145-60c7cfcc1e68